

**Ukrainian Orthodox Church of Canada**  
**Українська Православна Церква в Канаді**  
**L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada**

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Св. Мамант Кесарійський**

**St. Mamas of Caesarea**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ

[kutash@unicorne.org](mailto:kutash@unicorne.org)



**«Імператор і імперія розпалися на ніщо, / а Мамант царствує і тепер з Христом» (З Славослов'я Св. Мученику Маманту Св. Николая Веліміровича)**

На 15-го вересня за григоріанським календарем (це 2-го вересня за юліанським) ми святкуємо пам'ять ще одного Святого, який дружив з тваринами, даючи цим проблиск Раю, яким він був і яким колись буде. Це Св. Мученик Мамант, якого поминаємо разом з його батьками Мучениками Феодотом і Руфиною. Деякі джерела подають і Св. Аммію, про яку розповімо незабаром.

Мамант народився в тюрмі в місті Ганґрі (сьогодні називається Канкірі) в Пафлагонії на південному

**The emperor and the empire collapsed to nothing, /While Mamas reigns, even now, with Christ" (from the Hymn of Praise to the Holy Martyr Mamas by St. Nikolai Velimirovic)**

On September 15 on the Gregorian Calendar (which is September 2 on the Julian) we celebrate the memory of another Saint who befriended beasts, giving us a glimpse of Paradise as it was and as it shall be. It is St. Mamas the Martyr whom we commemorate together with his parents the Martyrs Theodotus and Rufina. Some sources add St. Ammia, about whom we shall speak shortly.

Mamas was born in prison in the city of Gangra (today Cankiri) in Paphlagonia, on the south shore of the Black Sea. (Gangra is renowned for a Church Council held there in the middle of

березі Чорного Моря. (Гангра відома через Церковний Собор, що відбувся там в половині 4-го віку, який засудив крайній аскетизм, що зневажав подружжя і вимагав безшлюбності Священиків). Його батьків Феодота й Руфину були посаджені у в'язницю за їхню вірність Христові. Theodotus and Rufina, had been imprisoned for their adherence to Christ. Феодот побоювався, що він може зректись Христа під тортурами і молився, щоб його забрав Господь зі світу до того часу, коли мучителі розпочнуть своє діло. Його Молитву почув Господь. Феодот упокоївся в тюрмі а його дружина упокоїлася скоро по цьому, народивши передчасно свого сина, якого вона поручила Божій опіці.

Цю Молитву також вислухав Господь. Заможна вдова Християнка, що називалася Аммія зарядила похорон батьків і всиновила сина та виховувала його неначе б був він рідним. Деякі джерела розповідають, що саме його ім'я походило з того, що він назвав її «Мама» по довгій безмовності.

Мамант став успішним проповідником Христа поміж своїми однолітками і багатьох їх навернув до Віри. Це привернуло на нього неприхильну увагу з боку Римської влади. Імператор Авреліян розпочав дев'яте гоніння Християн і 15-річного Мамонта нарешті привели до нього на допити. Коли він наполегливо проповідував віру в Христа, Маманта передали мучителям. Він врятувався від намагання втопити його за допомогою Ангела, який повелів йому жити на горі в Кесарії в Каппадокії неподалік від його рідної землі.

Підчас цього аскетичного подвигу Бог дав Маманту дар дружити з тваринами. Його кормили дикі кози (ім'я його рідного міста «Гангра» означає «коза» на пафлагонській мові)

4<sup>th</sup> century which condemned the extreme asceticism which held marriage in contempt and demanded celibacy of priests). His parents, Theodotus and Rufina, had been imprisoned for their adherence to Christ. Theodotus, fearful of the possibility of denying the Lord under torture, prayed that he might be taken from the earth before the torturers began their work. His prayer was heard. Theodotus died in prison and his wife, Rufina, reposed shortly after, having given birth prematurely to her son, whom she entrusted to God's care.

This prayer, too, was heard. A wealthy Christian widow named Ammia arranged the burial of the bodies of the parents and adopted the son, raising him as though he were her own. Some sources say that his very name was a result of his calling her "Mama" after a long time of not speaking at all.

Mamas became an effective proclaimer of Christ among his peers and won many of them to the Faith. This drew unfavourable attention to him on the part of the Roman authorities. Emperor Aurelian had instituted the ninth persecution of Christians and 15-year-old Mamas was eventually brought before him for questioning. When he persisted in proclaiming faith in Christ, Mamas was subjected to torture. He escaped the attempt to drown him with the help of an Angel who bade him live on a mountain in Caesarea in Cappadocia (not far from his native soil).

It was during this ascetic endeavour that Mamas acquired the gift of befriending the animals. He was nourished by the milk of wild goats (the name of his native city of Gangra means goat in the Paphlagonian tongue) and deer. He would make cheese from this milk and give it to the poor.

The persecution of Christians was ongoing. Soon a detachment of soldiers came looking for him. They did not recognize him in the simple shepherd who

й олені. Він робив сир з цього молока і давав його вбогим.

Та гоніння Християн продовжувалось. Незабаром прибув загін вояків, які шукали його. Вони не пізнали його в простому пастухові, який привітався з ними і запросив їх напитися молока. Добре знаючи, що це доведе до арешту, Мамант сказав їм своє ім'я і сповістив, що він скоро прибуде до них у Кесарію.

Вояки чекали на нього коли він появився. Кажуть, що Мамант приїхав на леві. У Кіпрі, де його особливо святкують розповідь про лева дещо відмінна. Там кажуть, що Маманта привели до влади тому що він не платив податки і по дорозі він побачив лева, який нападав на овечку. Він відразу підкорив його, врятував овечку, сів на лева і ним приїхав у місто. Отож там його звільнили від обов'язку платити податок і він подарив овечку судді.

Ікона Маманта, що тримає овечку і їде на леві доволі поширена. Вона мабуть має й символічне значіння. Лев – давній символ Христа (Об'явлення 5:5) і кожний, хто наслідує Його запрошений побачити себе овечкою, яку випасає Добрий Пастир.

Передання каже, що після перенесення тортур його кинули диким звірам, які не чіпали його, а тоді Маманта пробили списом з трьома зубами в р. 275. Поранений, він доліз до малої печері і там Богу віддав духа. Монастир у Морфу (Гюзелюрт) на Кіпрі носить його ім'я і до його гробниці відбувають урочисті паломництва. Його дуже шанують також в Іспанії та в Італії, як і в Греції та Лівані. Не менший світоч, як сам Св. Василій Великий виголосив проповідь у його честь у 4-му столітті.

Ми також можемо здобути натхнення спомином про провидіння

greeted them and invited them in for a drink of milk. Knowing well that this would lead to his arrest, Mamas told them his name and said that he would soon join them in Caesarea.

The soldiers were waiting for him as he arrived. It is said that Mamas came riding upon a lion. In Cyprus, where he is held in particularly great esteem, the story with the lion varies somewhat. There it is said that as Mamas was being taken to see the authorities for not paying taxes, he saw a lion attacking a lamb. He immediately subdued it, saved the lamb, mounted the lion and rode it into the city. He was therefore exonerated from paying taxes and he gave the lamb as a gift to the judge.

The Icon of St. Mamas holding a lamb and seated upon a lion is quite popular. There may be a symbolic meaning to it as well. The lion is an early symbol of Christ (Revelation 5:5) and each of His followers are invited to see themselves as lambs pastured by the Good Shepherd.

Tradition says that after enduring tortures and being thrown to wild beasts in the arena – who would not attack him – Mamas died from being stabbed by a three-pronged spear in 275. Thus wounded he crawled to a small cave and there commended his spirit to God. The Monastery of Morphou (Guzelyurt) in Cyprus bears his name and his tomb there is the focus of solemn pilgrimage. He is also greatly honoured in Spain and Italy as well as in Greece and Lebanon. No less a luminary than St. Basil the Great preached a sermon in his honour in the 4<sup>th</sup> century.

We, too, may be edified by recalling the providence and answers to prayer shown by the life and work of St. Mamas. As also by the vision of restoration of friendship between people and animals as a sign of the Messianic Kingdom (Isaiah 11:6) manifest in his life. May we be inspired to pray and labour for

<p>та відповіді на Молитву, яких бачимо в житті та діянні Св. Маманта. А також образом відновлення дружності між людьми та звірами, як прообраз Царства Месії (Ісаї 11:6), що бачимо в Йоно житті. Нехай і ми станемо навіяні завзяттям у молитві та трудах для поширення цього Царства – у нас та довкруги нас</p>	<p>the growth of this Kingdom within us and all around us – here and now.</p>
---	---